

Marisol García Freire, membro da Dirección Nacional do SLG e traballadora nunha cooperativa leiteira “Na nosa cooperativa sabemos que hai que dar a batalla polos prezos do leite”

Marisol levaba case tres décadas traballando todos os días na súa explotación leiteira de Añá, en Frades, ata que decidiu, xunto ao seu home, Benigno, asociarse a outros veciños nunha cooperativa. Iso foi hai tres anos, e dende entón a súa vida non volveu ser a mesma. Se antes non tiña unha soa xornada de folgar, agora ten vacacións no verán e en Nadal, amais dos días libres. Cunhas duascenas reses, na cooperativa están a desenvolver proxectos innovadores, mentres ven con preocupación a nova baixada de prezos anunciada pola industria.

■ ¿Están a percibir un bo prezo polo leite na cooperativa?

Para nada. Nese tema cómpre aínda loitar moito, pois os prezos para nós, que producimos leite de moi boa calidade, parécenos demasiado baixos. Ademais, debemos ter en conta que nos están a subir todo: Seguridade Social, pensos, gasóleo, etcétera. Na nosa cooperativa somos conscientes de que aí temos que dar a batalla, mobilizarnos, facer o que sexa para acadar uns prezos dignos.

■ ¿Como pensa que lle afectará á súa cooperativa a baixada de catro pesetas da industria?

A nós, catro pesetas por litro supónnos moito: a nosa explotación está producindo 2.000 litros diarios, o que supón unhas 240.000 pesetas ao mes. Por riba, estamos metidos en créditos que hai que pagar, repuxemos vacas, mercamos cota, etcétera.

Nós, cando pedimos o préstamo, contabamos cun prezo do leite estable; pero se agora vén esta baixada que non preveamos... Dáche a sensación de que traballas para calquera menos para nós. O lóxico sería que leite subira cada ano, como fan os prezos en xeral.

■ Supoño que esa baixada tocará bastante a toda esta zona, en xeral.

Si, pois a principal actividade económica de Frades é a produción leiteira. Só con que baixen unha peseta xa se nota moito. Eu son optimista, pero cando a industria vén con estas ameazas xa non sabes que facer. Levamos así moitos anos, e os prezos sempre van a menos. Nese senso, non temos nada: nin contrato, nin prezo mínimo. Estamos nas mans das empresas.

Para Marisol García, o traballo das mulleres labregas é o que está a soste o medio rural

■ ¿Pensa que a Administración está a facer o necesario diante do problema?

Eu son moi optimista coa xente que está agora na Consellaría de Medio Rural. Sei que, neste intre, aí hai persoas que saben no que traballan e do que falan.

Ata o de agora, as políticas

que tivemos foron nefastas. Pero, aínda que teño moita ilusión e esperanza, tamén son moi realista, e sei que só dende a Xunta isto non se vai resolver, pois tamén nos afectan as decisións do Ministerio de Agricultura en Madrid, ou da Comisión Europea en Bruxelas.

En Galiza, debemos unírnos todos e loitar; pero o problema do leite, só dende o noso país e dende a Xunta, non o imos dar amañado. Así e todo, unha cousa está clara: non é o mesmo ter á Consellaría de Medio Rural da nosa banda, que ter que estar loitando contra ela.

“Somos as mulleres quen tiramos do medio rural co noso traballo”

■ Como muller labrega, ¿pensa que seguen existindo situacións de discriminación na actividade agraria?

Si que hai discriminacións no rural, pero non por traballar no agro vas estar máis discriminada que noutros traballos.

No agro, eu noto máis a discriminación na cuestión económica. A explotación, aínda que estea a nome da muller, quen xestiona segue sendo o home, como á hora de ir cobrar o leite. E non só á hora de cobrar, senón tamén á hora de ver eses cartos traducidos nun salario.

As mulleres gandeiras, sexan ou non titulares, traballan moito; e traballando moito, sería bonito que tivesen un soldo para recompensar ese traballo. Pero nas explotacións entran os cartos como ingresos brutos, e as mulleres non adoitan en pensar na posibilidade de sacar un salario propio para elas mesmas. Non é que lles

falte de nada pero, tendo unha retribución propia a fin de mes, de seguro que sentirían máis valorado o traballo que fan.

■ Que opina de que se exclúan das axudas á cotitularidade ás labregas maiores de corenta anos?

Penso que as labregas maiores de corenta anos tamén necesitan esa axuda. As mulleres sempre foron as últimas á hora de cotizar á Seguridade Social e, a maioría de nós, comezamos a cotizar tarde. Iso foi así porque, cos prezos baixos a que nos pagaron o leite, se foron primando outros investimentos nas explotacións antes que a cotización das mulleres. As axudas á cotitularidade non deberían facer discriminación de idade pois, ao fin e ao cabo, somos as mulleres as quen tiramos do medio rural co noso traballo. Por iso, todas as axudas que nos dean son poucas.

“O cooperativismo é indispensable se queremos que mellore a nosa calidade de vida”

■ Falando de temas máis positivos, creo que a vostede lle cambiou ben a vida dende que decidiron formar unha cooperativa leiteira en Añá.

Si. A cooperativa permitiunos mellorar moito en calidade de vida. Agora somos cinco persoas que estamos a traballar xuntas. Non é o mesmo que traballar unha ou dúas persoas soas sen falar con ninguén.

Agora, por exemplo, pódemos dispoñer de vacacións. Levo 27 anos casada, e fai tres anos que comecei a ter quince días de lecer no verán. Antes, non tiñamos opción. Para calquera saída, non podiamos ir xuntos meu home e máis eu, pois alguén tiña que quedar coas vacas. Cando non estaba na cooperativa tiven experiencias difíciles, como cando operaron ao meu home e me fixen cargo de todos os traballos da explotación mentres estaba ingresado, sen case poder visitalo en tanto estivo convalecente.

■ Daquela, ¿aconsellaría a calquera explotación que se asocie a outras?

Si, eu animaría á xente a sacar adiante experiencias coma esta. Se cadra, dende o punto de vista económico non medramos tanto como imaxinabamos pero, así e todo, a experiencia desta cooperativa é moi positiva.

Creo que o cooperativismo é indispensable se queremos que mellore a situación da xente que vivimos do agro, que mellore a nosa calidade de vida e que dispoñamos de tempo libre.